

2010-04-15

Dnr 44-2010:6325

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan Montessoriskolan Pärlan i Marks kommun

Rektorn vid Montessoriskolan Pärlan
Industrigatan 2
511 62 Skene
rektor@montessoriparlan.info

Montessoriskolan i Skene AB
c/o Fryklund
Ölmanäs ringväg 19
439 52 Åsa

Tillsyn i den fristående grundskolan Montessoriskolan Pärlan i Marks kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Elevernas kunskapsresultat i årskurs 9 vid Montessoriskolan Pärlan är lägre i jämförelse med riket. Enligt offentlig statistik för år 2010 var det genomsnittliga meritvärdet 173,5 jämfört med 208,8 i riket. Överensstämmelsen är god mellan erhållet slutbetyg och nationella ämnesproven i årskurs nio. Undantaget är ämnesproven i matematik och naturorienterande ämnen där 69 respektive 38 procent av eleverna inte nådde kravnivån för samtliga delprov att jämföra med att 15 procent av eleverna inte nådde målen i respektive ämne. Av dokumentation från skolan framkommer att i stort sett samtliga elever uppnår lägst mål att uppnå i svenska och matematik i årskurs 3 och samtliga ämnen i årskurs 5. Det är ett litet elevunderlag och varje enskild elev får ett stort statistiskt genomslag varför resultaten måste tolkas med försiktighet.

Vid Skolinspektionens tillsyn framkommer att det vid skolan bedrivs utvecklingsarbeten inom flera områden. Skolan har bland annat inlett ett samarbete med Montessoriskolan Malmen i Borås, Montessoriskolan Galaxen i Gislaved och M.E.R (Montessori Education and Research) vid Göteborgs och Stockholms universitet. Syftet med arbetet är, enligt dokumentation och rektorn, att höja måluppfyllelsen i ämnet matematik och att arbeta fram nya montessoriarbetsformer i ämnet matematik och naturorienterande

ämnena. Vid skolan pågår sedan föregående läsår även ett utvecklingsarbete kring individuella utvecklingsplaner (IUP) och åtgärdsprogram, dess utformning och innehåll. Behovet av utvecklingsarbete kvarstår dock när det gäller skolans åtgärdsprogram (se vidare bedömning).

I samband med Skolinspektionens tillsyn kan bland annat konstateras att skolan har utvecklat rutiner för att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat på såväl elev- som en skolövergripande nivå. De individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av relaterar tydligt till de nationella målen för utbildningen när det gäller elevernas kunskaper i relation till kursplanernas mål. De skriftliga omdömena fokuserar på de kunskaper och förmågor som ska utvecklas.

Vid Skolverkets senaste utbildningsinspektion år 2004 framkom bland annat att skolan saknade förutsättningar för att ge eleverna kunskaper och färdigheter som väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla saknades beträffande ämnet kemi. Vidare framkom att det fanns behov av förbättringsinsatser när det gällde skolans undervisning i ämnet musik. Den nu genomförda tillsynen visar att skolan har åtgärdat samtliga av de brister och behov av förbättringar som framkom i samband med Skolverkets utbildningsinspektion.

Huvudmannen som driver skolan visar en budget i balans. Elevprognosen för de kommande läsåren visar på en tillväxt. Skolan har expanderat sin verksamhet läsåret 2010/11 genom den förskola som huvudmannen öppnat i Berghem i Marks kommun.

Skolinspektionens beslut:

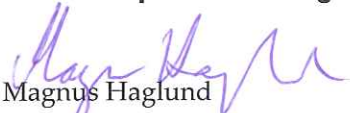
Skolinspektionen har i tillsynen av **Montessoriskolan Pärlan** identifierat följande brister

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen att uppnå för årskurs 9 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo94, 2.2 Kunskaper).
- Skriftliga bedömningar ges inte och betygskatalog förs inte enligt grundskoleförordningens krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor, 7 kap. grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

Huvudman ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den datum .

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Barbro Fock deltagit.

På Skolinspektionens vägnar


Magnus Haglund
Enhetschef


Magnus Jonasson
Utredare/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Marks kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Montessoriskolan Pärlan den 8 mars år 2011.

Huvudmannen för Montessoriskolan Pärlan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Montessoriskolan Pärlan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Montessoriskolan Pärlan granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Marks kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Marks kommun uppger att de inte har utnyttjat sin rätt till insyn i Montessoriskolan Pärlands verksamhet de senaste tre åren (år 2007–2010). Skolchefen besökte dock Montessoriskolan Pärlands lokaler under hösten år 2009 i samband med att huvudmannen för Montessoriskolan Pärlan ansökte om att få starta förskoleverksamhet och skolbarnomsorg i lokaler belägna i Berghem vilka tillhör Marks kommun.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Skolan

Tabell 1. Antal elever på Montessoriskolan Pärlan

Montessoriskolan Pärlan	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola	56

Källa: Skolans verksamhetsredogörelse

Montessoriskolan Pärlan omfattar utbildning i förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9. Verksamheten har sedan läsåret 2010/11 utökats med ytterligare en förskola, vilken är belägen i Berghem i Marks kommun. Skolan har en rektor. Undervisningen bedrivs utifrån åldersintegrerade grupper där de olika årskurserna är indelade i förskoleklass–årskurs 2, årskurserna 3–5 och årskurserna 6–9.

Skolan har sina lokaler i en ombyggd industrifastighet i den centrala delen av Skene. Skolan hyr lokaler för idrott och hälsa i den närbelägna kommunala skolan Ängskolan.

Skolverket godkände Montessoriskolan Pärlan som en fristående skola för årskurserna 1–3 med inriktning mot montessoripedagogik genom beslut (dnr 1992:1708) den 6 april 1993. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag från och med bidragsåret 1995/96. Genom beslut (dnr 1994:1072) den 20 december 1994 beviljade Skolverket skolan tillstånd att även bedriva verksamhet avseende årskurserna 4–6. År 1997 beviljades Montessoriskolan Pärlan av Skolverket genom beslut (dnr 1996:2114) den 25 mars 1997 tillstånd att även bedriva verksamhet avseende årskurserna 7–9. Därmed gavs även skolan rätt att anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Huvudman för skolan är Montessoriskolan i Skene AB.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen att uppnå för årskurs 9 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

Offentlig betygsstatistik för Montessoriskolan Pärlan, avseende slutbetyg för elever i årskurs 9 för år 2010 visar att meritvärdet vid skolan låg på 173,5 att jämföra med riket 208,8. Andel elever med behörighet till nationellt program vid gymnasiet var 77 procent att jämföra med 88 procent för riket.

Utifrån skolans redovisning av resultaten på de nationella ämnesproven mellan åren 2009–2010 i årskurs 9 framkommer att det finns en god överensstämmelse mellan de slutbetyg som eleverna erhöll och resultaten på de nationella ämnesproven. Undantaget är de nationella ämnesproven i matematik och naturorienterande ämnen där 69 respektive 38 procent av eleverna inte nådde kravnivån för samtliga delprov att jämföra med att 15 procent av eleverna inte nådde mål att uppnå i respektive ämne. Av dokumentation från skolan framkommer att i stort sett samtliga elever uppnår lägst mål att uppnå i svenska och matematik i årskurs 3 och samtliga ämnen i årskurs 5. Resultaten får dock tolkas med försiktighet då det är ett litet elevunderlag och en enskild elevs resultat får ett stort statistiskt genomslag.

Av såväl dokumentation som intervju med rektorn framkommer att det vid skolan pågår ett utvecklingsarbete i ämnet matematik. Enligt rektorn är syftet med arbetet bland annat att öka måluppfyllelsen i det nationella ämnesprovet i matematik i årskurs 9. Utvecklingsarbetet bedrivs inom ramen för Skolverkets matematiksatsning i samarbete med Montessoriskolan Galaxen i Gislaved och Sällskapet M.E.R (Montessori Education and Research) vid Göteborgs och Stockholms universitet. Det är dock för tidigt att avgöra vilken effekt arbetet kommer att ha på måluppfyllelsen.

Skolan har även inlett ett samarbete med Montessoriskolan Malmen i Borås för att tillsammans, inkluderat Montessoriskolan Galaxen i Gislaved, genomföra gemensamma utbildningar och studiebesök i syfte att arbeta fram nya montessoriarbetsformer i ämnet matematik och naturorienterande ämnen.

Skolinspektionen vill peka på vikten av att skolan i sitt utvecklingsarbete även inbegriper resultaten vid de övriga nationella ämnesproven i årskurs 9 och intensifierar arbetet med att analysera betygsresultaten. Detta för att utveckla metoder så att alla elever ska få möjlighet att nå minst nål att uppnå i samtliga ämnen, men också för att varje elev ska få utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skriftliga bedömningar ges inte och betygs katalog förs inte enligt grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor

7 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Av grundskoleförordningen framgår att en elevs betyg ska antecknas i en betygs katalog. Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, ska betyg inte sättas i ämnet. Betyg ska inte heller sättas i ett ämnesblock om eleven inte når upp till målen i samtliga ämnen som ingår i ämnesblocket. Om betyg inte ska sättas ska istället en skriftlig bedömning av elevens kunskaper i ämnet eller ämnesblocket ges. Bedömningen ska undertecknas av läraren. Skriftliga bedömningar ska hållas samlade.

Av skolans betygs katalog och annan dokumentation framkommer att skolan i de fall eleverna inte har erhållit betyg i ett ämne eller ämnesblock i slutet av årskurs nio så har skolan inte heller gett eleverna en skriftlig bedömning. Av såväl dokumentation som intervju med rektorn framkommer att skolan avser att ge eleverna skriftliga bedömningar om från och med innevarande termin.

Skolinspektionen förutsätter att Montessoriskolan Pärlan fortsättningsvis ger skriftliga bedömningar till eleverna istället för betyg i ett ämne eller ämnesblock i slutet av årskurs nio i de fall eleven inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen för fristående skolor

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. Gemensamt för dessa är att det är svårt att utläsa vad de insatta åtgärderna syftar till då de inte relaterar tydligt till de nationella målen för utbildningen. Det framgår inte alltid vilken/vilka mål för det aktuella ämnet som eleven riskerar att inte uppnå utan istället används generella formuleringar som t.ex. "När inte målen i idrott" eller "När inte målen i engelska." Det framkommer inte heller alltid när uppföljning av insatta åtgärder ska ske och hur dessa ska följas upp. Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).